

**Miracvla Quæ Ad Invocationem Beatiss. Virginis Mariae,
Apvd Tvngr̄os, Camberones, Et Servios In Hannonia; ac
Dominam Gaudiorum in Picardia vulgò Nostre Dame de
Liesse dictam effulsere**

Caoult, Walrand

Coloniae Agrippinae, 1607

Miracvla Qvædam Stvpenda Qvae Ad Beatæ Mariæ Exhilaratricis
Inuocationem contigerunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59700](#)

MIRACULA
QUAEDAM STUPENDA
QUAE AD BEATAE MARIAE
EXHILARATRICIS IN-
uocationem contige-
runt.

HOMO QVIDAM B. VIRGINIS
ope à suspendio stupendè libe-
ratur.

MIRAC. I.

NN O salutis 1139. homo
quidam planè inops rerum
(cui nomen Petrus Fourci-
us):um viræ propriæ , nū fa-
miliæ suæ sustentandæ ne-
cessarium, cum neminè re-
periret qui eius opera vii vellet , cuius exer-
cio lucrum aliquod faciens in sudore vultus
sui yesceretur pane suo , tandem necessitate
compulsus vicinorum bona furto austere
didicit , viam modumque non ignorans se
in eorum pensile intromittendi , ci-
dem :

demque se subtiliter ingerendi, in quo magna frumenti suberat copia: Eorum autem quidam animi ducentes frumenti cumulu plurimum eis in dies imminui, hominem vero inopem qui anteā magnis viis angustijs premebatur tunc satis fortunate & comit odore vivere, id prae dictos vicinos pernouit ut de eo sinistras cogitationes conciperent, tandemque etiam apud eosdem in magnam furti suspicionem venit: quamobrem adeo diligenter cū hinc inde obseruarunt, ut eundem in flagrantia facinore tandem deprehenderint, deprehensumque egregie fustibus exceperint ac captiuum in custodiam abduxerint. Eō miseriatur miser miserè redactus, ad B. Marie Exhilaratricis opem confugit, saepius eius adiutricem manum ex toto cordis medullitio implorans Exinde à Prætore super ea re interrogatus, absque ullo veritatis fucato velamine liberè in quo deliquerat confessus est: unde & morti est adiudicatus. Ad locum autem patibularem perdictus, denuò ad Virginem Dei Matrem, misericordia aduocatam pie recurrit, deprecans eius meritis & precibus eum, vita incolunni, à morte præseverari. Finitis precibus per carnificem laqueo suspensus est, & ita quidē ut omnes cū iā mortuū credētes à loco patibulari recederent, miserum scilicet hominem reliquentes in patibulo pendente.

L. 6

item,

tem, non (ut putabatur) exanimem, sed lucis huius usura diuinus suuentem. Tribus diebus post, quo-dam pastore oviu iuxta patibulū iter faciente miserum hunc hominem coquarentem audiuit, cur eum tam diu iustitiae ministri ibidem suspensum sinerent: ad instantiam autem miseri hominis misericordia motus, subito se ad vibis Praefectum contulit, grande spectaculum quod viderat eidem deaunciaturus. In via autem cum esset occurrerunt illi qui dicti hominis suspendium procurauerant, sibi que persuadens illos esse quosdam iustitiae ministros, eisdem significauit miserum quandam hominem à tribus diebus pensilem ad furcam hærente, qui cum adhuc viueret, sibi in totum vitam citò adimicupiebat potius quam cum diuturna morte eum sic collectari ac languescere permittebant isti in admirationem rapti rei tam nouæ & insolite, sine mora ad patibuli locum conuulant, sealam arripiunt, illamque consendunt, alta petunt, ensemque in miserum è vagina educunt, siueque eundem iterum, iterumque & saepius confodiunt, & per violetas manus suas violentam ipsi mortem inferrent, quod tamen minimè præstare potuerunt. Opilio tam atrox immaneque facinus non sine animi amaritudine ac miserrimi hominis cōmiseratione oculis conspiciens, ad vibis Praefectum velox accurrit, totam rei seriem euenit.

T.M.B.

tumque tristem fideliter ei relatus: qui confessim in viam se dedit, quod factum fuerat explorandi gratia: Sed, o prodigium maximè stupendū, namq; duos hosce vicinos pedibus ita scalæ colligatos & affixos cōperit, vt ab alto per descensum terrā repetere nequirent. Horrendum hoc spectaculum videns Præfetus, ex misero inquisiuit causam cur mori nō posset, & quisnam contra mortis furibundos insultus sic cum saluum & incolumem conservasset. Cui miser homo respondit id B. Mariæ Exhilaratricis meritis consecutum, cui seipsum deuouerat peregrinum. Quam ob causam! Præfetus lata sententia decreuit ac etiam præcepit duobus viciais ut miserū à suspendij laqueo liberarent, simulque eosdem condemnauit ut eandem proprijs sumptibus sanandum curarent, & quæ ad vitæ suæ suorumque sustentationem necessaria forent, ei per totam vitam præberent. Vbi vero in integrum restitutus est homo, ad B. Mariæ Exhilaratricis ædicolam venit peregrinus, ei ingentes acturus gratias, cuius precibus fuerat à morte præseruatus.

M 7 NOBR

NOBILIS QV AED A M FAE MINA IN
ignem coniecta, nullum ab igne, B. Virgine
sic eam præseruante, detrimentum
est perpesta.

MIRAC. II.

SAlutis anno 1152. in comitatu Niuerensi
ducatusque Bituricensi accidit nobilem
quandam fēminam adhuc iuuenculam com-
mississe gnatam suam vxorem cuidam homini
tum honesto tum etiam animi donis virtuti-
busque ornato, alio in loco domicilium habē-
ti à loco prædicto sex aut septem milliaribus
distanti. Hæc autem illustris fēmina tanto
dilectionis erga generum ac filiam suam fe-
rebat affectu, vt eos sèpius inuiseret & apud
eosdem satis diutino tempore commorare-
tur cum eis animum suum relaxans & genio
non parum indulgens: nonnunquam etiam
simul familiari congressu parentes ac cōsan-
guineos cum illis inuisebat, & ad pia loca cū
eisdem peregrinationis ergo piè se transfere-
bat. Quodam autem die illius mentem subiit
quidam pius affectus B. Mariæ Exhibilaratice
se peregrinam faciendi, cō quod B. Virginis
plurimum afficeretur: in cuius rei euidentis sy-
gnum eam singulis diebus exanimi sacerita-
te inuocabat. Vbi, peregrinatione completa
domum rediit, vicini percipientes eam tam
frequenter cum genero suo conuersari, pudic-

ckia.

etiam eius per sinistram suspicionem quam de ea conceperant, in dubium vocata est, ut post quae adhuc satis iuuacula esset ac formosa. Inter ceteros autem mulier quædam peruersa lanionis cuiusdam vxor, nobilem istam fæminam ad se euocans & paululum cum ea sedecens indiscretè admodum mentem suam ei aperuit, declaravitque suspicionem sinistram in quam venerat propter frequentem, quam cum genero suo habebat, conuersationem. Quibus auditis sermonibus tantopere illa commota est, tantaque indignatione & stomacho repleta, ut genero suo mortem machiari decreuerit, quam & paulò post eidem miserè intulit. Quo iniquo ac nefando facinore à se perpetrato, talem facti sui detestationem antimique amatitudinem concepit, ut nihil nisi ploratus & lacrimas ederet, simulque B. Mariæ Exhilaratricis opem quotidie imploraret, quo sic dictum hoc homicidium in notitiam hominum minimè deueniret. Vbi autem criminis huius ipsam pœnituit, illud ipsum sacerdoti p confessione exposuit, à quo & absolutione accepit. Verum cū accidisset miserū hūc hominem illam ad impudicitię opera sollicitasse, minimè verò quod petebat impetrassse, eandē apud iudicē homicidij in persona generis sui perpetrati, accusauit. Quod grāde suum seclus ybi palam coram iudice confessus est,

cor.

confestim ut flammis ante proprias ædes ad-
usta vitam finiret, contra ipsam lata est sen-
tentia, Misera domina tristitiae desolatiouis
que iaculis extremè confixa, ad B. Mariam
Exhilaratricem suum semper accepit perfu-
gium, sicque omnem salutis suæ ancoram in
precibus meritisque eiusdem collocauit, vt se
saluam & in columem euasuram sibi pro cer-
to persuaderet. Illo autem ipso die quo vitæ
suæ capitalem audire simul & perferrre debe-
bat sententiam, vbi ad locum supplicij, vt
flammis comburenda traderetur, fuit perdu-
cta, quò magis carnifex eam in medias flam-
mas coniçere conabatur, tanto magis ignis
ab ea re ipsa recedere videbatur, & quidem si
vt in ignem coniecta, nullum ab igne sit in-
commodum perpetua: quam ob causam Prä-
fectus plurimum obstupuit, ab eademque
petitj quidnam hunc in modum eam ab ignis
ardoribus præseruasset: cui respondit se hoc
beneficium B. Virginis Exhilaratrici acceptum
ferre: & tunc demum iudici ipsa insinuauit sa-
cerdotem quendam reuelasse ac reuelando
impiè violasse secretum suæ confessionis,
quia peruersæ ac effrænatæ eius libidini & cu-
piditati acquiescere renuerat. Inter autem lo-
quendum ipsa repentina casu sacerdotem ibi
præsentem conspexit, cumque iudici com-
monstrauit, & in instanti eundem diabolus
in totius populi conspectu visibiliter abriput
vterius

ulterius ab hominibus. minimè conspiciendum: dicta verò domina B. Virginis interuenitu vitam sortita est in columem.

A D E I V S D E M I N V O C A T I O N E M
mulier sterilis concipit paritque prolem,
& proles emortua reuocatur
ad vitam.

MIRAC. III.

Mercator quidam in Burgundiae partibus erat, qui nullam ex uxore prole suscepserat, nec suscipere poterat: ex quo factū est ut scip̄sū B. V. Exhilaratrici deuouerit peregrinum, ædiculam suam visitaturum se promittens, casu quo precibus eius voti sui compos efficeretur. Voto facto, uxor eius, anno nundum euoluto, gestauit uterum. Puerperij autem tempore imminentे, uno scilicet mēse circiter ante, dictus mercator dictum votum implere gestiens, ad iter peregrinationis ergo versus sacram ædem B. Mariæ Exhilaratricis se accinxit. Verum latronibus ac prædonibus ex inopinato in ipsum impetum facientibus, eundem in via spoliauerunt, omniaque ei diripuerunt; ad arborem eum postea alligantes, cui duobus aut tribus diebus fixus adhæsit, à qua tandem per quandam iuuenculam liberatus est, pijs à se B. Mariæ Exhilaratrii

trici effasis precibus. Interea temporis vxor eius filium specie formaque decorum enixa est: sed diebus quindecim post a pueri in hanc mundum natuitate, matre balneum, ut se lauaret, ingressa, ibidemque ipsa obdormiscebat, puer, quem manibus tenet, ipsius incuria inter aquas collapsus est, & exinde aquis etiam praefocatus. Huiusc lamentabilis euentus. Praetor commonefactus, mortis capitalem sententiam in ipsam protulit. Verum maritus, soluto peregrinationis voto, ad proprium rediens quarto die a morte pueri, qui iam sepulturæ beneficio terræ visceribus erat demadatus: cum subintellexisset contra uxorem suam mortis latam esse sententiam, quam & illo ipso tempore execurioni mandari conspiciebat, festinus ad Praetorem transuolauit, dixitque ei se uxorem conuentam cupere: quod & illi permisum est. Cumque ex eadem intellexisset puerum eximiæ fuisse pulchritudinis, Praetorem rogauit ut in eius praesentia conspiciendus sisseretur. Quamuis autem, ut dictum est a quatuor nune diebus inhumatus foret, adeo nihil omnia importunis precibus apud Praetorem egit, ut eum è terra effodi ac in Praetoris praesentia deportari impetraverit. Quo facto (mirabile dictu) pueri corpus emortuum balsami odorem spirare videbatur. Tunc pater videns filium mortuum

ad eo

ad eō venusta facie ac rubicunda; in genitiva piē corruens ad eō instanter ac sensibili voce B. Mariam Exhilaratricem inuocauit. ut ab omnibus quid diceret intelligeretur. Huiusmodi autem sua fuit oratio. O speciosa Domina, hic puer precum tuarum virtute & meritis nobis donatus est, te humiliter supplico, ostende miraculosam potentiam tuam: firmiter namque credo te hac in re ab unico filio minimè passuram repulsam. Hisce dictis (a stupēdū miraculū) nulla interposita mora, puer qui anteā iacuerat exanimis, complures voces & suspiria edidit in Prætoris auctoritate magistratus præsentia: quod iudicem permouit ut mulierem cum marito suo libertate donaret.

QVIDAM CONTRA LEONVM:
rabiem mirabiliter illæsus conseruatur.

MIRAC. IV.

NOBLIS quidam fuit cuiusdam Comitis nepos, qui duarum meretricum falso relatu & calumnia (quæ ei falso, Virginis stuprum imponebant) ad leones damnatus est, ut inquam, leonum immanitati violenter obiussus in corum foue immo-

immaniter dilaniaretur: quod & executioni mandatum est tempore quo auunculus eius ad B. Mariam Exhilaratricem peregrinationis ergo profectus erat: siquidem in leonum fossam, ut vnguis dentibus usque eorum dispergetur, præcipitatus est, aureique cenuum puellæ, quæ ab eo coastuprata dicebatur, numerati sunt. Accidit autem postea Dei iustissimo iudicio ambas meretrices sub quadrum depravato regimine puella viuebat, sibi mutuo violentas manus cum ipsa morte attulisse. Tribus iam septimanis euolutis, ubicomes ipse à suscepta peregrinatione ad propria rediisset, nepotem suum ad se euocauit: Cui mortem obiisse, cūq; vita defunctū resolū est. Cūq; mortis eius causam & occasionem intellexisset pia oratione B. Mariæ Exhilaratricis implorauit opem, ac illa eadem hora soueum, in quam dictus suus nepos coniectus fuerat, perlustrare voluit. Reserata autem fossa idem eius nepos in hunc mundum exalmare cœpit, dicens: Erratis vos qui me ex hoc loco non extrahitis. Index graui stupore attutus, sine mora eum plane illæsum, ac ab omnī incommmodo vindicatum extrahi iussit, dicente ipso se eo in loco continuò dormitasse, seque B. Mariæ Exhilaratricis precibus, cuius sanctum subsidium frequenter consueuerat expetere, contra leonum furibundam rabiem præseruatum fuisse.

PV&R

PVER MORTVVS ANTE QVAM
natus vitæ restituitur, ac baptisatur,
voto B. virginis per matrem
emisso.

MIRAC. V.

Anno supra millesimum quingentesimo
mo quinquagesimo quarto insigne
hoc quod sequitur miraculum Lauduni con-
tigit: Si quidem mulier quædam vterum ge-
stans cùm partus tempore adueniente quatuor
dierum spacio fœtum in lucem edere non
posset, omnibus medijs ac remedijis humanis
vadequaque diligenter à se exploratis, cùm
nullū sui malicie amena experiretur, propterea
que maximis premeretur angustijs & dolori-
bus, confessim postea ad sacratissimam Vir-
ginem Mariam Exhilaratricem tanquam ex-
tremum mali sui peifugium recurrit, seque
sacratae eius ædicular peregrinam deuouit.
Quo facto mulier subito à puerperij acutissi-
mis doloribus & pressuris euasit libera: verū
puerò in hunc mundum nato nullum vitæ
vestigium elucebat, sicque exanimis quatuor
horarum spacio infans permansit. Quod ma-
ter conspiciens, flexis genibus iunctisq; ma-
nibus, ac eisdem in cœlum subleuatis, Dei
matrē orauit, quatenus precibus suis filio suo
vitam & baptismi gratiam impetrare digna-
retur, & in tantib[us] beneficij gratiam memoriam
sacrum

Facrum solemne coram imagine B. Matris Exhilaratricis decantari curaret, simulque in honorem sanctissimae Trinitatis cereum tritum pondo offerret. Hac sua oratione completa (o misericordia & potentia Dei ac Matri eius immensa) puer corporis motibus incepit viræ signa certa præbere, sicut postmodum meruit baptismi gratiam salutariter suscipere.

DÆMONIACVS QVIDAM VREVENENSIS ab op pressione z. 7. dæmoniorum liberatur in ecclesia Beate Marie Exhilaratricis.

MIRAC. VI.

Pro quarto. & post eum Pio quinto Romani Pontificibus, nec non & Carolo huius nominis nono Galliae Rege Christianissimo anno 1505 Nouenbris die tertio circiter horam 3. pomeridianam accidit in ciuitate Vreuniensi feminâ quandâ iuuenculâ nomine Nicolaâ Aubry annos 15. vel 16. solûmodo nam Petri Aubri ac Catharinæ VVillot filiâ: accidit, inquam, ei (sola cum esset in ecclesia pro defunctis piis ad Deum fundens preces poplite flexo supra aui sui Ioachimi VVillot tumulum) apparuisse vmbram quandam specie præsefcentem hominem linteis, ad modum hominis sepulti, circumvolutum, tribus

bus vicibus eam compellantem ac etiam al-
loquio prosequentem, qui se aum suum ia-
titabat. Quod & credidit ipsa, & sine mora
in eam subintravit, adeoque grauitate eandem
contorsit, ut eorum qui aderant iudicio, è
corporis ergastulo anima eius migratura vi-
deretur: quam etiam ob causam extremæ un-
ctionis oleo inuncta fuit. Ipsi tamen sensibus
& vita veluti destituta auus suus (qui primo
in forma hominis sepulti ei & exinde etiam
alijs apparuerat) interius apparet ac lo-
quebatur. Illa vero sibi sensibusque restituta
ac animi resumptis viribus, parentibus suis si-
gnificauit aum suum supradictum denuò,
modo quo supra, ipsi apparuisse, subindicans
ad hoc ut à purgatorijs pœnis liberaretur (qui-
bus defectu confessionis detinebatur, quam
subita morte præuentus statim à cæna sacere
nō potuerat, quā etiam ob causā nemini declarata
nequiuerat pia sua vota, quibus, dum viueret,
se obstrinxerat) necessariū esse ut procurarent
celebrati missas, clargirentur electiosynas
ac votiuas peregrinationes, quas ex proprio
eius ore intellexerat, pie susciperent & defa-
cto etiam implerent. Posteaquam autem pa-
reates & amici eius peregrinationibus, mis-
sis & eleemosynis rite adiunctis, ad-
uenererunt dictam Nicolaam Aubry non mi-
nus quam anteā agitari ac torqueri, o-
pinabantur eam ideo hunc in modum con-
tinuè

tinuè exagitari, quia votum peregrinationis ad S. Iacobum neendum erat impliātum, vel in alia bona opera committutum. Cui tanto incommodo dicti pareates occurrere cupiētes, quorundam piorum virorum secusi consilia rogauunt magistrum Claudium Lautrichetum, vnum ex pastorebus suprà dicti Vreuenij cum magistro Claudio Lourdetio ludi magistro, quatenus istum auum coniurare vellet, quæ prædictæ Aubry sc̄e vmbriticè per representationem offerebat. Quod dicti Lautrichetus & Lourdetius fecerent: in prioribus autem exorcismis prædictus auus, intermedio dicto Aubry organo, respondit (prout semper postea fecit) se à Deo esse, ab eoque & à Ioachimo V Villot missum, eiusdem Ioachimi angelum bonum: verū ex fructibus ac operibus eius malignis malignum, ac satanicum spiritum esse certo certius iudicatum est: quemadmodum etiam paulò post per Fratrem Petrum à Motta ordinis S. Dominici Prædicatore efficacibus rationibus demonstratum fuit, simulque pro certo comprobatum fuisse spiritum mendacem ac diabolicū. Quam etiam ob causam, quamdiu dictus religiosus Vreuinij commoratus est, continuis exorcismis in nomine Domini eum quantū potuit compulit à dicta Nicolea discedere. Auus verò rei veritatem vterius (quamvis anteā animosè admodum suas partes defenset)

disset) minimè valens dissimulare , tandem exorcismorum vi ac virtute fateri compulsus est sibi Beelzebut nomen esse , seque solū in dictam Nicolaam nō aliam ob causam accessum habuisse ac eam obsedisse , quām quia eiusdem Aubri mater ac maritus eam illi deuouissent , & quia ipsamet illum auum suū esse credidisset . Illum autem malignum spiritū fuisse per insolitas ac horridas torsiones , quibus Nicolaæ membra miris modis exagabat , satis & plus comprobauit : ut potè qui eam (dum scilicet sacerdotes illā exorcismis premebant , ac eidem sacram hostiam offerebāt) cō miseriarum miserè miseram redigebat , vt sine sensu , sine motu quasi truncus quidam immobilis ac inanimatus ad tempus constitueretur . Neque solomodò in hac priori specie seipsum ei conspiciendum obtulit : verū etiam in hominis furibundi , deformis ac teñebrosoi forma : quod ipsam permouit , vt deinceps auum suum esse nullatenus crederet : ille verò in instanti eam de loco suo in alium trina vice violenter transtulit , semper miseram istam creaturam miserimè contorquēs . Nihilominus exorcismorum virtute ac potestate fateri coactus est se nullam in dictæ Nicolaæ animam , sed in solum corpus accepisse potestatem , quia ex quo malignum spiritum esse aduocerat , nihil ei per voluntatis consensum dare voluerat . Mctuens autem ipse ne illa

N sub

sub horam matutinam venerabilis sacramen-
ti viatico reficeretur, quemadmodum in pa-
tris sui ædibus facere consueverat, nunc mu-
tam, nunc cœcam, nunc surdam illam esse-
cit, hunc scilicet etiam in finem ne latrocinia
confiteretur, quæ ipsi suggesterat, & ad quæ
perpetranda ipsam se in parentum suorum æ-
dibus sollicitasse nouerat. Nihilominus tamē
Dominus Deus ac totius vniuersi. Fabricator
hunc malignum spiritum non permisit in i-
stam miseram creaturam tanti opere dæseuite,
vt eidem miseræ hoc in statu constitutæ ali-
quid lucis & iudicij naturalis noua foret resi-
duum, quo per signa quædam & indicia, ex-
terna, (ut potè digitos ori aponendo) declara-
ret se corporis sui alimena, quibus vitam su-
stentaret expétere, vsque quo per suum ad e-
am redditum noua illam obfessione inuade-
ret, magisque quam anteà contorqueret. Tū
vero per certa temporis interualla plus solito
obganniens pia aliorū opera impio risu exci-
piebat, vera falsis cōmiscebat: nūc de hac nūc
de illa persona nonnunquam iocabatur, quorū-
dam ibi tum præsentium occulta ac secretio-
na peccata palam accusans, quæ sacerdoti in
confessione, quæ (confessa autem, ut potè de-
lata, nullatenus attingebat) nonquam per eos
suerant proposita: quæ ita se habere eorum
quidam liberè agnouerunt. Omnia autem an-

tē di-

te dicta siebant tempore quo ordinis sancti
Dominici Religiosus & Prædicator supra
dictus aduentus tempore disseminabat Vreui-
nij verbum Dei in Ecclesia parœchiali: qui
coniurationis hoc onere à se suscepto, supra
dictas ecclesiasticas personas tam in templo
quàm extra indiuiduas comites semper ha-
bebat, quo sic præsentium precibus contra
maligni spiritus malignos conatus validius
corroboraretur: suis siquidem concionibus
Vreuinij ab ipso habitis, populum ad pietatis
deuota exercitia instigabat, vnumquemque
illorum piè incitans ut suam purgaret con-
scientiam, simulque ut in processionibus ob-
eundis, quæ in dies singulos Vreuinij fre-
quentabantur, constanter perseueraret: Vir-
tute quorum operum sanctorumque exer-
citorum, sed præsertim per sanctæ viuificæque
crucis contactum ori eius, oculis & auribus
applicatae, cœpit illa loqui, videre simul & au-
dere. Quo temporis lucido interuallo, omni-
um eorum, de quibus spiritus malignus eam
accusauerat, perfectam exomologesim fecit,
& cum absolutione subito sacrosanctam ho-
stiam non minus humiliter quàm reueren-
ter accepit. Quod aduertens Beelzebut, quam-
uis in sui sublīdium complures dæmones ad
se euocasset, nihilominus tamen propter di-
uinissimum sacratissimi corporis Iesu Christi

N 2

in

in sancta hostia à prædicta Nicolaa suscepū sacramentum, sæpius intra vnius horæ spaciū se deuictum debellatumque conspexit, nec non & publica protestatione coactus est testimonium perhibere veritati. Hac verò ratione eadem Nicolaa se in instanti mente & corpore sanam, deuotione feruentem, ac gratissima pulchritudine naturalem excedente decoratam comperit. Beelzebut ergo vbi rerum experimento didicit sibi per realem corporis Christi in sacramento præsentiam dimitendam esse prædam, simulatque eam occupauerat, statimque ab ingressu cogitandum de recessu, simul dicere ac confiteri coactus est deformatæ religionis ministris, qui ad illum exorcisandum sese temerè offerabant, nihil se eorum gratia facturum, ytpotè quoru se magistrum & Dominum se esse pro certo prædicabat, simulque illos, (quos ideo plurimum adamabat) suos esse ac suæ subesse protestati & voluntati. Cum, inquam, Beelzebut videret, ac modo quo dixi, etiam experiretur statim ab ingressu sibi loco violenter cedendum, ynam ex tibijs dictæ sæpius Nicolæ, occupare cœpit, in eaq; resedit: postea verò brachium sinistrum ita occupauit, yt, ipso abeunte, dicta membra omni sensu motuue naturali destituta consisterent: ipso autem de novo eam obsidente, postremo membro magis vrebatur quam primo. Malignus vero iste spiritus

titus his quæ antea fecerat minimè contentus, triginta dæmones, in suam ipsius maiore securitatem & protectionem, assumpsit, qui se ipsos dictæ Nicolaæ visu admodum horridos repræsentabant; nunc siquidem veluti felles quidam atri & corpulenti ad instar veruecum grandium se illi obtrudebant, qui eam suffocare volebant, nunc in ardentium facularum specie sulphureum odorem valde redolentium, quæ in os oculosque eius sese ingerebant: vnde siebat ut ipsa fermè extingueretur. Dictæ hæ species & imagines mirum illi incutiebant timorem, simulque, ut manibus oculos obvolueret, efficiebant. Hoc autem in statu luctuoso & miserando constituta, per patrem & matrem in B. Mariæ Exhilaratricis prædictam ecclesiam perducta est, suprà dicti Religiosi felici confortio comitata: vbi ex oratione ritè completo, tandem virtute venerabilis sacramenti corporis saluatoris ac redemptoris Domini nostri Iesu Christi in sacra hostia à se percepti viginti sex & triginta dæmonibus, qui illi recenter in Beelzebut opem & subsidium aduenierant, fugati sunt: dieq; subsequenti aliis quidam, cui Legio nomen erat, expulsus est in ecclesia pagi Petri Pôtani sanctorum sanctorumque precibus & intercessiōnibus, quorum reliquiæ sanctæ ac sacra phæstra ibidem requiescebant. Quia vero omnes expellere non poterant (prout ipse met Beelze-

N 3. but

but prædixerat) sed quidam Episcopi Laudunensis pia opera ac industria expellendi remanebant, indè factum est ut dicta Nicolaa per patrem & matrem aliosque consanguineos Laudunum deducta sit quadam feria quinta Ianuarij die 24. anno verò 1566. quod ubi appulerunt, vix hospitium, in quod se diuerterent, inuenierunt: propterea quod omnes formidarent suis ædibus excipere demonem, qui hominum peccata etiam secreta publice prodibat; nihilominus tamen in porcellorum hospitium tandem diuerterunt: Sicque eam reuerendissimi in Deo patris, Domini Ioannis à Bourcio, Episcopi meritissimi ac Duci Laudunensis paternæ fideli, fidæque tutelæ commiserunt, qui iam se hunc in finem Vreuinum transtulerat. Dominus autem noster Iesus Christus à Vreuinensi territorio Laudunum usque, opere (ut illis visum est) cuiusdam adolescentis eos omnes contra aquarum periculosa infortunia incolumes conseruauit: quemadmodum reuerendi in Christo patris Godefridi de Billy ex nobili familia de Prunay oriundi, sancti Vincentij apud Laudunum Abbatis paterna opera ac benevolentia preseruati fuere aduersus Ecclesiæ Catholice hostes eorumque conatus impios ac peruersas machinationes, tempore quo apud Pierrepont agebant, ubi tum dictus Abbas residebat. Interē ergo temporis quo dicta Nicolaa Lau-

Lauduni morabatur, & quidem statim ab eius in dictam urbem aduentu, reformatæ vel potius deformatae religionis ministri id juris ac priuilegij in eam obtinuerunt, vt eam non minus in diuersorio custodirent, quam in carcere, in quem, ad dictarum reformatorum petitionem, perducta est: vbi eam volentes in officio continere, magno timore & paurore correpti sunt, percipientes in ea effectus planè oppositus à pane vitæ procedentes, & ab eo qui mortis causa & author est: vbi etiam quidam eorum medici potionem admonitum insipidam ac perniciosa illi exhibuerunt sumendam non sine propriæ eius vita evidenti discrimine: neque his contenti, mortem vltorius illi sunt comminati. Quapropter rei necessitas vitæque periculum postulauit eam in tutiori loco collocari: quod & factum est per Fratrem Petrum Spifanum ordinis sancti Ioannis Ierosolymitanorum Equitem, Castellonis ac Pisieux Commendatorem, qui eam in proprias ædes tutelamque suam recepit, ac eidem quæ ad victimum forent necessaria singulari charitate subministravit. Hisce ita transactis Reuerendissimus Episcopus magna cum humilitate & patientia corpus suum orationibus, ieiunis, alijsque laboribus & exercitijs macerauit, cooperantibus ei venerabili Ma-

N 4 gistro

Magistro Nicasio Pezeo Officiali cum alijs primarijs viris de capitulo, nec non & dictæ ciuitatis Laudunensis compluribus ciuibus. Adeiudicem autem Episcopi petitionem the atrum quoddam in primariæ ecclesia nauic rectum fuit: super quo multis exorcismis pre uijs tres residui dæmones non sine grandi industria & labore dicti reuerendissimi Episcopi, boni iunc pastoris fungentis officio (con currentibus eum in finem pjs piorum hominum suffragijs ac precibus Domino Deo ac B. Matris Exhilaratrici pte effusis) fugati sunt: prout ex historia per Ioannem Oulezium Presbyterum, Hæbraicarumque conscripta plenius videre licet.

*OVIDIAM GRAVITER SAVCI-
tus miraculosè sanatur, voto Beatoe
Virginis factio.*

MIRAC. VII.

Anno supra millesimum quingentesimo septuagesimo nono, Domini prima quadragesimæ iuuenis quidam annos natus quatuordecim, cui Joannes Poirierius nomen erat, Montis Therici incola, ita grauitter in capite sagitta percussus est, ut vulnus ipsum ad cerebrum usque pertingeret, imò vero ipsius cerebri interiora penetraret. Verum simul-

simulatque se vulneratum agnouit, ad Deum beatamque Mariam Exhilaratricem p̄ijs precibus confugit, dictæ Ecclesiæ se deuouens peregrinum, simulque eodem voto promittens se ibidem venturum gestando præ manibus vnius pondo cereum. Voto autem hoc per ipsum emissō, expertus est aliquid in suo vulnerare solaminis, modicoque temporis spacio intericto, plenè sanitati est restitutus. In tantu verò accepti beneficij gratiam memoriam & gratiarum actionem votum emissum impiger soluit, simulque iuridicum testimonium è magistratu loci accepit, quod secum deportauit vñā cum capite quodam lignico sagitta transfixo, dicti miraculi commemoratio: uo: quod in suprà dicta ecclesia B. Mariæ Exhilaratricis etiamnum visitur.

ALIVS A MORBO PESTIFERO³
liberatur, voto eius nomine per alios
B. Virginis emissō.

MIRAC. VIII.

A Nno supra millesimum quingentesimo octuagesimo secundo grassante ac multum saeiente peste in pago Bayo in Tiracia sito iuxta Abbatiam Bourfontaine nuncupatam, eiusdem Abbatiae religiosus quidam, cui nomē Frater Antonius Hatinus,

N 5 sacer-

sacerdos, ex Vreunio oriundus, in dicto pago cum esset, dicto etiam morbo contagioso correptus fuit: & ita quidem ut rationis usu corporisque sensu destitutus loquelaque quatuor dierum spacio orbatus pro mortuo fuerit proclamatus. Verum eodem instanti quo quidam se eius nomine B. Mariæ Exhilaratrici deuouerunt peregrinos, plena formalique voce decantare cœpit antiphonam, Salve regina. Modicoque temporis spacio præterlapsa, gloriæ Virginis precibus ac intercessione, ipse cum custode à pestifero morbo miraculosè præseruatus est. In cuius rei non ingratam memoriam, tabellam dieti miraculi historiam complectentem transmisit, quæ adhuc hodie in dicta extat ecclesia. Compluta

Sautem alia sunt miracula, quæ in dies
Notæ fere singulos dictæ Virginis meritis &
precibus patrantur, quorum in hoc li-
bello nullam facimus mentionem, eò quod
corundem non habeamus adhuc certam fi-
dem: speramus tamen ubi successu tem-
poris nobis fideleriter comproba-
ta fuerint, ea præsentibus
annectere.

GRAN-

GRANDI PRODIGIO IGNIS
maximus, voto Beate virginis fa-
cto, extinguitur.

MIRAC. IX.

ANNO 1589. in mense Augusto fortuito casu in pago Biesneaux communiter dicto iuxta Autherium graue admodum subortum est incendium adeoque vehemens, ut camini altitudinem duplicit hastae longitudine exuperaret, ita ut ipsius castri horreum tuncunque vicinum granisque undequaque refertum magnum cum ipso castro subierit periculum in totum conflagrandi. Et quamuis omnes & singuli in hoc vaun sedulò incumberent, ut ignem extinguerent: eo tamen non obstante incendi flamma non destitit magnum sui accipere incrementum. Quæ res tantopere loci dy nastam ac heroinam terrauit, ut (videntibus illis humana media nihil proficere) intra quoddam cubiculum sese seorsim receperint: ubi proni in genua ruentes, voverunt se (casu quo diuinæ maiestati placet castrum ab incendio liberare) fabricari curatores castellum quoddam argenteum cù eiusdem speciei camino, quod igne adurebatur, ignisq; flamma magna cù ruina vastabat: at virumque B. Mariæ Exhilaratrici vel ipsime deferrant: vel saltē per alios transmitterent.

N 6 Quo

Quo voto per ipsos emissos, eorumque ad predictam Virginem praecessus precibus. (O grande prodigium) protinus extinxetus est ignis. In cuius rei piam venerandamque memoriam castellum cum camino confici procuraunt, dictum scilicet castellum complectens libras duas nummularias & uncias quinque, caminum verò libram unam, siue marcam: & ipsimet in dictam ecclesiam eadem deportauerunt primo die Iunij anno 1602, prout sub eodem die & anno fusi in regestis archiourum de Marchair, tum etiam ecclesiæ B. Mariæ ac Dominae Gaudiorum continetur.

MVLIER GRAVISSIMO VVL-
nere saucia mirabiliter sanatur, vo-
to ad Beatam virginem con-
fugiens:

MIRAC. X.

INITIO postremorum bellorum intestinorum, quando principes ipsi ab inuicem discordantes mutuis armis se inuicem lassabant, quibusdam scilicet Regis partes tenentibus, quibusdam vero principum confederatorum fidem amplexantibus, Heroina quedam Dynastæ à Cruce viri nobilis vxor tum temporis iuxta Carnutensem ciuitatem inhabitantis, quique sub illud tempus Regis partes

partes sequebatur, prædicta, in quam, Heroina ipso Natiuitatis Domini perugilio circiter eam horam, qua secundum sanctam ecclesiam consuetudinem laudes matutinæ decantantur, hostilem irruptionem in suo castro persessa est per milites eos, qui stabant à parte confederatorum, potentibus illis sibi in dictū castrum, portis referatis, liberum donari accessum. Vbi autem Heroina militium tumultuarias voces intellexit, ad portę aditum festina petrexit, eorum petens alloquium. Cumque inter cætera sexum suum excusasset, allegans se fæminam, quæ neminem bellicis incursionibus infestaret, ut potè quæ sine prædiario milite ageret, eos obnixè rogauit quatenus pacificè recedere dignarentur, dicens se illis hora tam incommoda portas aperire non posse. Interea temporis quo talibus verbis eos compellabat, tormeatum bellicum, vulgari nomine petart, nuncupatum, quod ad castri valvas applicuerant, ei acutati sunt: quod talem stragem attulit, ut portas in plura fragmenta confregerit, quarum pars maxima dictæ Heroinæ corpus ita concussit, ut circiter triginta quinque vulnera in se receperit. Unum autem eorum semi pedale fragmentum tali violentia eam agitauit, ut eius ventriculum violenter penetrarit, in illudque fæse infuderit: ex quo tanta sanguinis copia defluxit, ut veluti exanimis in terram prolatum.

N 7 pfa

302 Miracula B. virg. Exhilaratricis in Picardia.

psa sit, diuque sic sine motu, sine voce perstittit: & ita quidem ut ipsimē chirurgi iudicarent eam mortuam propter vulnerata tam multa uno temporis momento à se accēpta: nihilominus tamen prudens illa fuit, quae salutis suæ prudenter consultum voluit: ut potè quae se vulneratam sentiens ad B. Mariam Exhilaratricem confugit, cuius aliquando mentionem fieri audiuerat: tuncque votum tale emisit, ut casu quo ipsam sanitati restitui contigeret, eò peregrinationis ergo contendiceret: quod etiam postea voti compos re ipsa præstítit, secumque ligni fragmentum detulit, quo grauius ipsam vulnerari contigerat,

quod argento coniectum ante pri-
marium altare penderet iuxta B.

Virginis sacram ima-
ginem.

APPRO.